

KALENDARIUM

SIENKIEWICZOWSKIE

1846 Dnia 5 maja w Woli Okrzejskiej na Podlasiu przychodzi na świat Henryk Adam Sienkiewicz, syn Józefa i Stefanii z Cieciszowskich.

1858 Nauka w gimnazjach. Pierwsze utwory literackie.

1866 Po zdaniu egzaminu wstępnego do Szkoły Głównej Henryk zapisuje się na wydział lekarski, z którego przenosi się na prawny, a wreszcie na filologiczny.

1869 W kwietniu w „Przeglądzie Tygodniowym” ukazuje się recenzja teatralna ze sztuki Sardou „Nasi najserdeczniejsi”, pierwsza drukowana praca Sienkiewicza; w lipcu w „Tygodniku Ilustrowanym” studium literackie o Mikołaju Sępie Sarzyńskim.

1872 Druk powieści *Na marne* w tygodniku „Wieniec”, a w „Przeglądzie Tygodniowym” *Humoreski z teki Worszyłły* podpisanych pseudonimem Litwos. Początki pracy dziennikarskiej.

1874 Sienkiewicz poznaje Marię Jadwigę Kellerównę, Miłę. Zaręczyny i pierwszy wyjazd zagraniczny do Brukseli i Paryża opisany w listach do narzeczonej. Zerwanie zaręczyn.

1875 W „Bluszczu” druk noweli *Sielanka*, w „Gazecie Polskiej” – noweli *Stary sługa*.

1876 Druk noweli *Hania* w „Gazecie Polskiej”. 19 lutego Sienkiewicz wyjeżdża do Ameryki jako korespondent „Gazety Polskiej”, która drukuje jego reportaże *Listy z podróży*. W tym cyklu opis debiutu Heleny Modrzejewskiej na scenie w San Francisco.

1878 Powrót do Europy. Pobyt w Paryżu (*Listy Litwosa z wystawy paryskiej*) i Normandii. Praca nad nowelami *Przez stepy*, *Orso*, *Komedia z pomyłek*, *Jamioł*, *Janko Muzykant*. W dalszym ciągu praca dziennikarska, której efektem są cykle *Mieszaniny literacko – artystyczne* w „Niwie” i *Wiadomości bieżące* w „Gazecie Polskiej”.

1879 Odczyty we Lwowie, Szczawnicy i Krynicy. Pobyt w Zbarażu. Wyjazd do Włoch, gdzie powstają nowele *Z pamiętnika korepetytora* i *Za chlebem*. W Wenecji Sienkiewicz poznaje Marię i Jadwigę Szetkiewiczówny.

1880 W firmie Gebethner i Wolff ukazuje się pierwszy tom *Pism* Henryka Sienkiewicza.

1881 18 sierpnia ślub z Marią Szetkiewiczówną, Marynią.

1882 Powstaje nowela *Bartek zwycięzca*. 15 lipca rodzi się syn Henryk Józef Kazimierz.

1883 Od maja druk *Ogniem i mieczem* w odcinkach na łamach warszawskiego „Słowa” i krakowskiego „Czasu”. 13 grudnia rodzi się córka Jadwiga.

1884 Na kuracji w uzdrowiskach Włoch, Francji, Niemiec z chorą na gruźlicę Marynią. Praca nad *Potopem*.

1885 19 października umiera Maria Sienkiewiczowa.

1886 Koniec pracy nad *Potopem*. Podróż do Grecji, Włoch i Turcji.

1887 Druk powieści *Pan Wołodyjowski*.

1888 Ukończenie *Pana Wołodyjowskiego*. Sienkiewicz otrzymuje od nieznanego ofiarodawcy dar 15 tysięcy rubli.

1889 Przekazanie daru Akademii Umiejętności w Krakowie na stypendium im. Marii Sienkiewiczowej dla zagrożonych gruźlicą artystów i uczonych. Ukończenie Trylogii. Praca nad powieścią *Bez dogmatu*.

1890 Wyjazd do Egiptu i Zanzibaru przerwany w 1891 r. przez febrę.

1891 Praca nad *Listami z Afryki*.

1892 Zaręczyny z Marynuską, Marią Wołodkiewiczówną.

1893 Praca nad powieścią *Rodzina Połanieckich*. 9 maja wybór na członka Akademii Umiejętności. 11 listopada ślub z Marynuską i wspólny wyjazd do Włoch.

1894 Ukończenie *Rodziny Połanieckich*.

1895 Praca nad *Quo vadis*.

1896 Ukończenie *Quo vadis*. Rozwiązanie małżeństwa. Tanie wydanie Trylogii u Hipolita Wawelberga. Sienkiewicz członkiem Cesarskiej Akademii Nauk w Petersburgu.

1898 Zabiegi Sienkiewicza o wzniesienie pomnika Adama Mickiewicza w Warszawie w stulecie urodzin poety, uwieńczone odsłonięciem w dniu 24 grudnia.

1899 Udział w odsłonięciu pomnika Juliusza Słowackiego w Miłostawiu w Wielkopolsce; Sienkiewicz poznaje kolejną Marię swojego życia – Marię Radziejewską.

1900 Ukończenie *Krzyżaków*. Podczas uroczystych obchodów 500-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego Sienkiewicz otrzymuje tytuł doktora honoris causa. Obchody jubileuszu 25-lecia pracy literackiej Henryka Sienkiewicza w całym kraju. 22 grudnia w Warszawie wręczenie Aktu własności Oblęgorka podczas uroczystej akademii na Ratuszu.

1901 Wystąpienie Sienkiewicza z odezwą w sprawie dzieci polskich we Wrześni.

1902 Oficjalny przyjazd pisarza do Oblęgorka.

1904 Legia Honorowa od rządu francuskiego. 5 maja ślub z Marią Babską.

1905 Ukończenie powieści *Na polu chwały*, pisanej częściowo w Oblęgorku. Wyjazd do Sztokholmu na uroczystości wręczenia nagrody Nobla w dniu 10 grudnia.

1906 Legalizacja Polskiej Macierzy Szkolnej – Sienkiewicz prezesem Rady Nadzorczej. Członkostwo Serbskiej Akademii Nauk i rzymskiej „Akademii Arkadów”. Ogłoszenie „Listu otwartego do J.C.M. Wilhelma II, Króla Pruskiego” przeciw antypolskiej polityce, przedrukowanego przez niemal całą prasę Europy.

1907 Sienkiewicz członkiem założycielem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

1909 Ukończenie powieści *Wiry*.

1911 Druk powieści *W pustyni i w puszczy*, praca nad *Legionami*.

1913 *Quo vadis* filmowany równocześnie we Francji i Włoszech.

1914 Sienkiewicz wraz z rodziną wyjeżdża z Oblęgorka do Krakowa, a następnie do Wiednia i Szwajcarii – wybuch pierwszej wojny światowej.

1915 Sienkiewicz organizuje przy współudziale Ignacego Paderewskiego w Vevey koło Lozanny Generalny Komitet Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce.

1916 Intensywna, ofiarna praca na rzecz ofiar wojny w Polsce. Siedemdziesiąta rocznica urodzin pisarza. 15 listopada Henryk Sienkiewicz umiera w Vevey nie doczekawszy wolności. Pogrzeb pisarza stał się manifestacją patriotyczną. 25 listopada „Tygodnik Ilustrowany” drukuje ostatni utwór Sienkiewicza *Wspomnienie*, ukończony 9 dni przed śmiercią.

1924 27 października uroczyste sprowadzenie zwłok pisarza do Polski i złożenie w podziemiach katedry św. Jana w Warszawie.

Opracowanie: Bożena Momot

nauczyciel bibliotekarz

